

ADLARINA KARAR ALINAGELİNER

Abdullah Aysu (Çiftçi-Sen Başkanı)

Köylüler hep adlarına kararlar alınagelinen topluluklardır. Karar alma süreçlerinden dışlanır, alınan kararlarda söz ve karar sahibi kılınmazlar. Demokrasiyi genellikle dışarıdan hoş bir seda olarak sadece duyanlardır. Bunun birçok nedenleri var kuşkusuz...

Onlar, kalabalıkların içinde yalnızdırlar, kimsesizdirler, arkasızdırlar. Görüşlerini, önerilerini ifade etmeyi dilerler ama genellikle ifade etmeye cesaret edememelerinin yanında görüş ve önerilerini aktaracak araçlardan da yoksundurlar.

Ekonomik, politik, kültürel ve ideolojik bir vizyondan yoksun olduklarından/ bırakıldıklarından eğitime, sağlığa, sosyal hizmetlere erişemeyenlerdir.

Oysa bir değerler manzumesi olan demokrasi, köylülerin onurlu bir yaşamı yaşabilmeleri için en güçlü alternatiftir. Çünkü sadece demokrasi köylüler için bireyciliği kolektif bir davranışa dönüştürmenin koşullarını sunar.

Bütün bir grubun, topluluğun veya kalabalıkların davranışlarını ortaklaştırmak için en başta bir dizi kuralları kabul etmek gerekir. Ancak bu düzenleme ve kurallar kolektif alınmışsa demokrasi işletilebilir, kolektif alınmamışsa kurallar işle(tirile)meyeceği gibi aynı zamanda içselleştirilemez. O zamanda doğal olarak demokrasi olmaz.

Kararların kolektif alınması durumunda kararlara saygı duyulabileceği gibi saygı duyulması da istenebilir. Kararların kolektif alınması ve kolektif alınmış kararlara uyulmasının istenmesi aynı zamanda militarizm ve otoriterliği engelleyebilir. Eğer kararlar kolektif alınmamışsa ya çaresizlikten veya çok güvenildiğinden "sadece uyulur." Güven zedelendiği andan itibaren ise, ilk önce güven duyulan kişiye ardından kişinin içinde yaşadığı gruba veya grup içinde öne çıkan kişilere güvensizliği başlar. Ve işte tamda bu durumda çürüme başlar.

Ayrıca bireylerin kolektif karar alışlarda yer alması, rolünün olduğunu bilmesi kendisini önemli hissetmesini sağlar. Kolektif karar alınması kadar görevlerin, işlevlerin dağıtılması da önemlidir; katılımı artırır, bireyci sapmaların önüne geçer.

Bilindiği gibi kolektif kararlar mümkün olan her düzeyde geniş bir tartışma anlamına gelir ki; bu, en azından demokratik merkezîyetçiliğin hayata geçmesine olanak sağlar.

Bizden önce kırsal alanda yaşayanlar bazı hatalar yaptıkları gibi birçok doğru şeyler de yaşadılar. Bunları görmeliyiz. İçinden demokratik olanları ayıklamalı, görünür kılmalıyız. Çünkü yüz yıldır yaşamın içinde oluşan zengin demokrasi mücadelesinin mirasını görmezden gelinmekle bir yere varılmaz. Şeyh Bedrettinler, Baba İshak'lar, Pir Sultanlar ne sadece birer efsane ne de destan yaratanlardır. Yaşamları ve mücadeleleriyle

demokratik açılımlar sunmuş değerlerimizdir. Hataları tekrar etmemek ve yapılan iyi şeyleri tekrar edebilmek için geçmişimizden öğrenecek çok şeyimiz var. Örneğin; ne yasası çıkarılan ama uygulan(a)mayan Toprak Reformu'nun uygulamamadaki köstekliğine ne de açılan Köy Enstitülerinin yaptığı iyi şeyleri tekrar etmemize olanak sağlayan zengin mirasa sırtımızı dönemeyiz, dönmemeliyiz.

Özcesi; köylüler kendileri ile birlikte tüm toplum için demokrasi istiyor. Köylüler demokrasi talebinde bulunurken kendi emeklerinin taşralı karakterlerinin de farkındalar. Taşralı karakteri olan; bireycilik, kendiliğindencilik, anarşizm, hareketsizlik, rehavet, sekterlik ya da radikallik, satıcı tutumlar, maceracılık ve kendine aşırı güven gibi karmaşık birbiriyle çelişik karakterlerini kolektif bir ortamda tartışarak aşmak arzusunda. Ancak taşralı emek karakterlerini değiştirebilmeleri için kolektif olarak tartışamaz ve tartışmaların sonunda kolektif davran(a)mazsa taşralı üretim ilişkileri değişmez, değiştirilemez. Kolektif çalışamaz, kolektif üretmez. Yani köylüde iyiye doğru bir değişim için demokrasi gerekli.

Başka bir deyişle demokrasi, köylülerin bireyciliklerin üstesinden gelmelerine, dayanışma içinde olmalarına ve kolektif çalışma hakkında daha fazla düşünmelerine katkı, farklı sosyal ilişkiler kurmayı öğrenmelerine destek verir. Demokrasi köylülerin dinlemeyi, tartışmayı, fikirlerini savunmayı, önerileri oylamayı, komşusunun, eşinin, oğlunun, kızının fikrine saygı duymayı öğrenmelerine katkı koyar.